

1888-04-21

þÿ — ± ½ ± 0 ¬ » Å È ¹ Â Ä É ½ µ Á µ ¹ À - É ½
þÿ Ä · Â ¬ Æ ¿ Å . . .

þÿ · Á µ Å ½ · Ä ¹ 0 ì Á ì ³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8467>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεωμια

Παφος ✓

Αρχαιότητες

Κυπρος → Αγγλία

↳ Αθήνα

↳ Παρος

Louis Palma di Cesnola

Ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἐρειπίων τοῦ ναοῦ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης ἐν Κύπρῳ κατὰ τὰς αὐτῆσι γινόμενας ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς σχολῆς ἀνασκαφῆς δικαίως συνεκίνησε τοὺς ἀρχαιολογοῦντας. Νομίζομεν δὲ ὅτι ἰδιαιτέρως εὐχαριστοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν παρέχοντες ἀκριβῆ περιλήψιν τῆς προχθῆς ἐν τῇ ἀγγλικῇ σχολῇ ὁμιλίαι τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Γαρόνερ περὶ τῶν ἐν Κύπρῳ ἀνασκαφῶν. Ἴδου ὁ λόγος τοῦ κ. διευθυντοῦ τῆς σχολῆς:

Ἀρχόμενος ὁ κ. Γαρόνερ ἀνέμνησε τοὺς ἀκροατὰς τῶν δεσμῶν, οἵτινες ὑπέρχον τὸ πάλαι μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Παφου, ἐκ τοῦ σεβασμοῦ ὃν ἔτρεπον πρὸς τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης καὶ αὐτοὶ οἱ κτίσαντες τὴν Ἀκρόπολιν. Οὐδεμίαν ἐχει ἀξίωσιν, εἶπεν, ὅτι ἴα δυνήθη νὰ δώσῃ πλήρη ἐκθέσιν περὶ τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ, καὶ μόνον δύναται νὰ μνημονεύσῃ τὰ γεγονότα κατ' ὅσον ἐρχονται εἰς φῶς, διότι ἡ ἐπὶ τοῦ τόπου ἀνασκαφὴ οὐδὲ ὡς συνεπληρώθη. Ἀλλὰ βέβαιον ὑπώσθην εἶνε, ὅτι τὸ ἀνασκαπτόμενον μέρος εἶνε ὁ μέγας ναὸς τῆς Ἀφροδίτης. Ἀφοῦ περιέγραψε τὴν τοποθεσίαν τοῦ ἰδάφους, τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας καὶ νέας Παφου, καὶ διὰ βραχείων ἐχάραξε τὴν ἱστορίαν ἀμφοτέρων τῶν θρησκευτικῶν κέντρων, ὠμίλησε περὶ τῆς παρουσίας αὐτῶν προσόψεως καὶ περὶ τῆς ἀπολύτου βεβαιότητος μεθ' ἧς ἀμφοτέραι αἱ θέσεις δύναται νὰ ταυτισθῶσιν. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Παφῇ οἱ μεγάλοι τοῦ ναοῦ λίθοι πασιφανεῖς ἴστανται, ἀλλ' ἡ ἀνασκαφὴ ἦτο ἀναγκαία πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ σχεδίου τοῦ ναοῦ ὁποῖον ἦτο. Κατ' ἀρχὰς ἡ θέσις ἐφαίνετο ἀνυπότακτος εἰς τὴν σκαπάνην, ἀλλὰ τοῦτο ὠφείλετο κυρίως εἰς ἐσφαλμένην ἀντίληψιν. Ὁ λέγων ἐσαφήνησε ποῖα τις ἦτο ἡ ἐσφαλμένη ἀίτη ἀντίληψις διὰ μέγαλου καὶ σαφοῦς διαγράμματος, δεικνύοντος πρῶτον τὴν κατάστασιν τοῦ ἰδάφους μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ χωρικῶν οἰκιῶν πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς, καὶ δεῦτερον τὴν κατάστασιν τοῦ ἰδάφους μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἀνασκαφῆς. Ἀναφέρων δὲ ὅ,τι ἐπραξάν ἱρευνηταὶ ἀρχαιότεροι, ὠμίλησε περὶ τοῦ ἀποδεικτικῆς σχεδίου τοῦ Γεράρδου τοῦ ληθθέντος ἐκ τῶν ἀνακοινώσεων ἀρχαιοτέρων περιηγητῶν.

Εφημερίδα ὁ Αθήνα

Ἡ ἐφημερίδα ὁ Αθηνῶν
9/21/1888

Ὁ κ. Cesnola ἦτο ὁ μόνος, ὅστις ἠ-
δύνατο νὰ καυχῆθῃ ὅτι ἠρεύνησεν ἐπι-
σταμένως τὴν τοποθεσίαν, ἀλλὰ δὲν τὸ
ἔπραξε βεβαίως οὔτε ἐντελῶς οὔτε μετ'
ἀκριθείας. Ὁ λέγων ἐπέκρινε λεπτομε-
ρῶς πολλὰς τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ.
Cesnola ἐν τῷ περὶ Κύπρου βιβλίῳ
του, καὶ παρίβαλεν αὐτὰς πρὸς τὰς ση-
μερινὰς ἀνακαλύψεις. Περιέγραψε τὴν ἔ-
ναρξιν τοῦ ἔργου ἐν Πάφῳ, καὶ ὠμίλησεν
ἐν παρόδῳ περὶ τῶν ἐν τοῖς μεγάλοις
λίθοις ρωγμῶν. Ἐνόμισθη ὅτι αὐταὶ ἰ-
χρησίμευον διὰ τὰς μαντείας, ἀλλ' ἦσαν
ἀπλῶς ὄπαι διὰ καλωδία.

Εἶτα ὠμίλησεν περὶ τοῦ ψηφιδωτοῦ, ὁ
περ ἦτο ἀναμφιβόλως τὸ δάπεδον τοῦ ἐν
τῇ θέσει ταύτῃ ἐγειρομένου ρωμαϊκοῦ
ναοῦ. Τὸ σχέδιον τοῦ ἀρχαιότερου ναοῦ
δὲν ἦτο βεβαίως ἑλληνικόν, ἀλλ' ἴσως

προσμίον πρὸς τὸν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ
ναόν, οὗ ἀπεδείχθη διαγράμμα.

Ἀκολουθῶς παρέβαλε τὸν ναόν, ὅποι-
ον πιθανῶς θὰ τὸν ἀπεδείκνυσον αἱ ἀνα-
σκαφαί, μὲ τοὺς ὀλίγους ἄλλους ἐγνω-
σμένους φοινικικοὺς ναοὺς, καὶ περιέγρα-
ψε τοὺς εὐρεθέντας στύλεβάτας. Μὲ ὅ,τι
ἀνευρέθη ἐκ τῶν τειχῶν, σὺν τῇ ἀναπα-
ραστασει τῶν γωνιῶν, προστιθεμένης καὶ
τῆς περιγραφῆς τοῦ Τακίτου, ἀκριβῆς ἰ-
δέα δύναται νὰ ἐπιτευχῆ περὶ τῆς ὄ-
ψεως τοῦ ναοῦ ὅποια τις ἦτο. Προκειμέ-
νου εἶτα περὶ τῶν ἐντὸς τῆς θέσεως τοῦ
ναοῦ καὶ ἐγγύς αὐτῆς εὐρεθέντων ἀν-
τικειμένων, πᾶς τις θὰ ὑπέθετε φυσικῶς
τὸ λόγῳ ὅτι ταῦτα θὰ ἦσαν ἀρχέτυπα
καὶ ἀνεπεξέργαστα. Ἐν τοιοῦτον εὐρέ-
θη γυναικεία μορφὴ πελοπόρος. Ἐν ἄ-
ξιον περιεργείας δείγμα εἶνε ἀρχαϊκὴ
ἑλληνικὴ κεφαλὴ τῆς πέμπτης ἑκατον-
ταετηρίδος· εὐρέθησαν πρὸς τὴν κορυφῆν
ταῖς μικραὶ κεφαλαὶ πύλων. κεφαλὴ ἑ-
ρῶτος φυσικοῦ μεγέθους τῆς 4ης ἑκατον-
ταετηρίδος ἐκ Παρίου μαρμάρου, καὶ
χρυσῆ πόρπη λεπτότατα ἐξεργασμένη.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνακαλυφθεισῶν ἐπι-
γραφῶν ἐφῆσεν εἰς 74 πρὸ δεκαπενθῆ-
μερίας, πλὴν εἰκοσιν ἄλλων εὐρεθειῶν
ἐν τῷ χωρίῳ εἰς διαφόρους θέσεις, συγ-
κομιδῇ πλουσία. Ἐκ τῶν τελευταίων
τούτων μία ἢ δύο εἶχον δημοσιευθῆ ἤδη
ὑπὸ τοῦ προειρημένου περιηγητοῦ, ἀλλ'
οὐχὶ μετ' ἀκριθείας. Εὐρέθη καὶ μία κυ-
πριωτικὴ ἐπιγραφὴ, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐν
κακῇ καταστάσει.

Ἐφημερίδα ὁ Ἀθήθια
ἠερονομία ὁ 9/21 / 1888
Ἀθηνῶν

"Ὅσον ἀφυσῆ τὸν παραθαλάσσιον ναὸν
ἀνισκαφῆ ἐκεῖ δὲν ἐγένετο, ἀλλ' ὑπάρ-
χουσι λόγοι ν' ἀμφοῖς ἀλλωθεν ἂν ὑπῆρ-
χεν ἐκεῖ ναὸς τὸ παρῆσαν.

Περαίων ὁ ἀγορητὴς παρατήρησεν
ὅτι ἡ ἐν Κύπρῳ ἐργασία εἶνε ἀξία ἐνδι-
αφέροντος διὰ πάντας τοὺς μελετῶντας
τὰ τῆς ἑλληνικῆς τέχνης καὶ τοῦ βίου,
καὶ διὰ τοῦτο ἀξία τυγχάνει τῆς δια-
στηριότητος σχολῆς ἐν Ἀθῆναις ἰδρυμέ-
νης ἢ ἐξακολουθήσας τῶν μελετῶν τού-
των.

(«Ἐφημερίς» Ἀθηνῶν.)

Ἐφημερίδα: Ἀθήνα

Ἡμερομηνία: 9/21/1888
Ἀρμίου